

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Túri Edit ügyvéd (.....) és Mikesné dr. Barna Ildikó ügyvéd (.....) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Strausz Éva ügyvéd (.....) által képviselt (.....) I. r. és az (.....) II. r. alperes elleni kártérítés iránti perében a Székesfehérvári Törvényszék 2013. június 13-án kelt 15.G.40.147/2010/102. számú ítéletével szemben a felperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek mint együttes jogosultaknak 1.000.000 (egymillió) forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperest magánszemélyek alapították 2006 júliusában abból a célból, svéd importból származó energiafűz szaporítóanyagot értékesítsen az országban, továbbá integrátori szerepben ültetési szolgáltatást is nyújtva a felhasználóknak, a szaporítóanyagot termelje és termeltesse mezőgazdasági termelők bevonásával. Ebből a célból már 2006 őszén 15 éves haszonbérleti és integrációs szerződéseket kötött. A termelők feladata volt a mezőgazdasági munkák elvégzése (öntözéssel együtt). Felperes kizárólag a bérelt ültetvény felét gondozta saját munkával, másik felét megbízás alapján más vállalkozás művelte.

Felperes 2007. február 1-jén a mezőgazdasági szakigazgatási hivataltól 114,74 ha terület ültetésére kapott engedélyt, amelyből 2007. május közepéig 80,8 ha területet

ültettek be. A termőterületet három év alatt 400 ha nagyságra akarta növelni, ami a létesítendő feldolgozó üzemet is ellátta volna anyaggal.

Felperesnek a tervei megvalósításához tőkére volt szüksége, ezért 2007. február 2-án két hitelszerződést kötött a 76,6 millió forint hitel folyósítására 2009. december 31-i visszafizetéssel.

Az I. r. alperes - mely cég fő tulajdonosa a II. r. alperesnek -on,en éson faapríték tüzelésű erőműveket kívánt építeni, amelyek működtetéséhez 4.000 ha nagyságú energiaültetvényre volt szüksége. Ebben a projektben a II. r. alperes feladatát képezte a szaporítóanyag beszerzése, megtermelése (megtermeltetése), megszervezése, energiaültetvény rendszer kialakítása, amelyet majd a cégcsoport külön projektársasága fog működtetni. A cél a saját ültetvényi háttér, szaporítóanyag ellátás volt.

A II. r. alperes műszaki igazgatója, 2007 márciusában kereste meg felperest abból a célból, egy közös termelési rendszer kialakításáról egyeztessenek. Ennek során a II. r. alperes 2007. március 30-án árajánlatot küldött felperesnek 60 ha ültetvény telepítésére, a terület bérletére, továbbá a betakarítás, szállítás, tárolás, végül az apríték ellenértékére.

Az I. r. alperes pedig a felperes részére kötelezettség nélküli szándéknyilatkozatot küldött arról, 4.000 ha ültetvény létesítésére hajlandó termeltetési szerződést kötni vele.

Felperes 2007. április 25-én megküldtenak a termeltetési konstrukcióra vonatkozó tervét, mely szerint elsősorban fajtaintegrátorként kíván eljárni, külön kiemelve, ennek érdekében már több ezer ha termőültetvény telepítésére vonatkozó szándéknyilatkozattal rendelkezik, aminek nagyobb része alperes megrendelése lett volna. Felperes ennek során beszerzett egy dugványozó gépet 17,7 millió forintért, kialakította a működéséhez kapcsolódó finanszírozási konstrukciót.

Az alperesek a felperes tervét, integrátori szerepét nem fogadták el, felperestől termelést, vagy termeltetést vártak, amit felperes tudomásul vett.

Az üzleti elképzelés szerint a II. r. alperes feladatává vált 2.000-2.500 ha területművelés megszervezése. A II. r. alperes ebbe a rendszerbe kívánta bevonni felperest, ezért 2007. április 26-án, majd május 14-én szerződéstervezetet küldött

neki arról, a termelőkkel kötendő szerződések keretében feladata lenne ültetvények telepítése, annak gondozása, termény betakarítása és elszállítása.

Felperes május 30-i levelében arról értesítetteot, közel 150 ha csemetekertet már létesítettek, amely megbízható, öntözhető területen van, hajlandó 50 ha szaporítóanyag ültetvényre termeltetési szerződést kötni, továbbá az ehhez szükséges gépbeszerzésről is tárgyalniuk kell.

Felperes és a II. r. alperes között a termelési-termeltetési rendszer kialakítása érdekében megállapodás nem jött létre, de a szervezés folytatódott.

Felperes 2007. június 2-i levelében a hatékony együttműködés érdekében, fele-fele arányú tulajdonlás mellett, közös cég létrehozására tett javaslatot az I. r. alperesnek, mivel az általa már kialakított rendszer működtetéséhez - eszközök vásárlása, üzemeltetési feladatok - további forrás bevonására volt szüksége.

Az I. r. alperes nevében eljárva tag 2007. június 7-i levelével tájékoztatta felperest a termelési együttműködésről alkotott elképzeléseiről. E szerint az I. r. alperes öt városban kíván fűtőerőműveket építeni, amelyek működtetéséhez projektársasága útján 8-10.000 ha területen kíván felperesi energiacserjét telepíteni 10-12 éves termelési időszakra. Az együttműködés formáját I. r. alperes is közös cég létrehozásában képzelte el oly módon, felperesi társaságban tőkeemelés folytán fele arányú - 15 millió forint névértékű - tulajdoni hányadot szerez. Alperes továbbá tagi szolgáltatás keretében vállalta, külön szerződések keretében 2x20 millió forint tagi kölcsönt biztosít öt éves futamidőre gépbeszerzésre, 1x10 millió forint tagi kölcsönt egy éves futamidőre működési költségekre, ezen túl projektársasága útján 2008-2011. években hozzávetőlegesen 150 millió darab energiafűz dugványt fog vásárolni, azok elültetésével felperest bízta meg. Vállalta továbbá, saját költségén tőkeemelésről számított 8-10 hónapon belül felépít egy szaporítóanyag előkészítésre és tárolásra szolgáló csarnokot, amit felperesnek bérbe ad. Felperes ennek ellenében vállalta alperes szaporítóanyaggal ellátottságát 2008-2011. évekre, dugványok ültetését külön ármegállapodás szerint. I. r. alperes öt év elteltével meghatározott feltételek teljesülése mellett üzletrészsére visszavásárlási jogot kívánt biztosítani a többi tag részére. Indítványozta a részletek kidolgozását a felek részéről.

Az I. r. alperes, mint leendő tag lehetőséget kapott felperes vagyona vizsgálatára, könyvelési adatait, mérlegét megtekinthette, a felperesi vagyon felértékelése érdekében a csemetekertek hozamalapú értékelését kérte.

Felperes 2007 júniusában erdőmérnökkel, az általa megadott adatok alapján, a helyszín felmérése nélkül hozamalapú számítást készítettett, mely szerint

a 2007 tavaszi telepítés alapján a svéd fűzfajta termesztési eredményének ismerete nélkül, optimális esetben 105,3 millió forintos hozam érhető el.

A 2007. július 5-i véleménye helytállónak minősítette értékelési szempontjait azzal, a fűznek még nincs hazai termesztési tapasztalat, így a hozamról pontosabb számítás nem végezhető.

A felperes a 2007. június 15-én gépvásárlásra pályázatot adott be, amely 330.526.000 forint támogatott gépbeszerzést, míg 84 millió nem támogatott beszerzést érintett.

Felperes június 21-én megvásárolta a hűtő, feldolgozó, raktár bázisnak helyt adó ingatlant, amit később visszaadott a tulajdonosnak.

A felek között műszaki egyeztetések kezdődtek a hűtőház felépítéséről, július elején helyszíni egyeztetést is tartottak.

A megépítendő hűtőház egyeztetései októberig elhúzódtak, október 4-én egy vállalkozó még árajánlatot küldött építéssel megbízott alperesi megbízottnak.

A felperes tagjai és az I. r. alperes 2007. július 18-án üzletrész adásvételi szerződést írtak alá, az üzletrészek értéke a tőkeemelést követően 10-10 millió forintra emelkedett. Ezen időponttal módosult a társasági szerződés, a felperesnek kettős ügyvezetése lett együttes cégjegyzés mellett. A szerződés szerint az I. r. alperesnek a szerződés megkötését megelőzően módja volt a cég pénzügyi, gazdasági helyzetét, gazdálkodását és eszközeinek állapotát megismerni.

A felperes az üzletrész adásvételt követően több alkalommal felhívta I. r. alperest, tegyen eleget a tagi szolgáltatásként vállaltaknak, s pénzügyi fedezet biztosítását kérte elsősorban a gépbeszerzés (öntözőgép) finanszírozására. A felperes egyeztetett, mivel I. r. alperes részéről kompetens személyt nem ért el.

Felperes 2007. augusztus 14-én, 16-án, 22-én, 28-án, majd szeptember 5-én, 13-án és 17-én, továbbá október 2-án levélben hívta fel az I. r. alperest a vállalt szolgáltatások teljesítésére, végül abban egyeztek meg, az október 24-i taggyűlésen a felvetett problémákat megbeszélik.

Időközben az ültetvények nagyobb része a nyári aszályos időjárás miatt kiszáradt. Felperes a maga művelte területet bérelt öntöző berendezéssel próbálta locsolni, de a szükséges mértékben nem sikerült öntöznie.

A II. r. alperes megbízásából 2007. augusztus 16-24. között felmérte a felperesi ültetvényeket és megállapította, egyfelől sok növény a nyáron a szárazság miatt kipusztult, a 198 ha területből 16 ha tekinthető életben lévőnek.

A felperes az FVM-től október 17-én megkapta a pályázati határozatot a gépekről, mely szerint a támogatás elnyeréséhez egy éven belül 264,4 millió forintos gépparkot meg kellett vásárolnia.

A felperes 2007. október 24-i taggyűlésén I. r. alperes fenntartva a június 7-i ajánlatát, aggályait fogalmazta meg felperes gazdálkodását, az ültetvények állapotát illetően. Előadta, az ültetvények 10 %-a esetében lehet termésre számítani, a többi esetben újratelepítés szükséges. Veszélyben van a felperes működőképessége, a csemetekertek állapota, amire az együttműködésük épült. Problémát jelent, sok területet felperes bérel, továbbá a termelési szerződések alapján irreális áron szaporítóanyag felvásárlási kötelezettsége áll fenn. Mindezek a körülmények veszélyeztetik a felperes fizetőképességét. Felperes előadta, amennyiben alperes a vállalt tagi szolgáltatást nem nyújtja, a cég nem tud tovább működni. Az I. r. alperes kérte, felperes készítsen üzleti tervet, amelyben határidőket, költségeket, árbevételt tüntet fel. Felperes pedig az I. r. alperestől a 2008. évre vállalt szaporítóanyag rendelés leadását kérte. Felvetődött továbbá a gépbeszerzés finanszírozása, az állami pályázaton felperes 82,6 millió forintos vissza nem térítendő támogatásban részesült oly módon, 20 % önrészt be kell fizetnie, míg a támogatás további 80 %-át 16 hónap alatt kell felhasználnia.

Az I. r. alperes az általa vállalt tagi szolgáltatás teljesítése érdekében a felperes által összeállított szerződéstervezetről nem volt hajlandó tárgyalni, a taggyűlés után megküldött tervezetet nem írta alá.

Az I. r. alperes 2007. november 5-én arról tájékoztatta felperest, az általa alapított projektársaság útján megkezdte az erőművek fűtőanyag ellátásához szükséges termeltetési rendszer kiépítését. Ennek részeként tartja szükségesnek felperes eredményes működését. Jelezte, az üzletrész megvásárlását követően bocsátották rendelkezésére a felperes által korábban kötött termeltetési szerződéseket, amelyekből megállapítható, az ültetvények többsége nem felperes tulajdonát képezi, és az öt évre kikötött felperesi felvásárlási ár irreálisan magas. Sérelmezte továbbá, által készített értébecslés nem reális adatokat tartalmazott, várhatóan 2007. évben felperesnek a szaporítóanyag értékesítéséből bevétele nem lesz. A cég pénzügyi adatai alapján - melyről korábban nem kapott tájékoztatást - megállapítható, felperes fizetéseképtelen, működése nem biztosított, ezért új együttműködési alapot kell találni. Javaslatára személyi kérdésekre,

székhelyváltozásra, felvett hitelek átstrukturálására, szerződéses állomány - különösen a földbérleti szerződések - felülvizsgálatára, 200 ha saját ültetvény létesítésére, gépbeszerzés módosítására, átütemezésére vonatkozott.

A felperes 2007. november 9-i levelével felhívta I. r. alperest egy héten belüli nyilatkozattételre, miszerint a vállalt dugványrendelésből 2008. évre mennyit rendel, illetőleg az előleg átutalására azzal, amennyiben a megadott idő alatt nem nyilatkozik, más megrendelők felé fog teljesíteni. Az I. r. alperes a felhívásra nem nyilatkozott.

A felperes 2007. november 30-i levelében közölte I. r. alperessel, kizárólag azért válhatott a tagjává, mert pénzügyi szolgáltatást vállalt a bővülő kapacitású működtetéséhez. Ezen vállalásra tekintettel bővítette termelési kapacitását, gépbeszerzését, mely utóbbit egyébként lízing konstrukcióban is le tudott volna bonyolítani. Alperes ugyanakkor a 2008. évre vonatkozó dugvány rendelésének nem tett eleget, gépek hiányában az öntözést nem tudta megoldani, az ültetvényekben jelentős kár keletkezett. A gazdasági helyzete alperes magatartása miatt nehezült el, ezért kérte alperest tagsági viszonya megszüntetésére, az üzletrész vételi áron történő felajánlására.

A felperes partnere, az cég közös társaság létrehozásában gondolkodva felajánlotta a felperesi üzletrész 50 %-ának megvásárlását, erről tárgyalások folytatását.

A felperes és a II. r. alperes között 2007 őszén a termeltetői rendszer kiépítésével kapcsolatos egyeztetések tovább zajlottak, folyamatos volt a munkakapcsolat. II. r. alperes képviselőjében koordinálta a termeltetési szerződések megkötését, gazdákkal a kapcsolattartást, melynek során a gazdákkal megkötendő szerződéstervezetet október 2-án tájékoztatásul megküldte felperesnek. A tervezetben felperes, mint a szaporítóanyag szállítója szerepelt. Az II. r. alperes egyes feladatokkal bízta meg, aki mint szaktanácsadó szervezte meg a termelőknek tartandó rendezvényeket.

..... szeptember 1-jei üzenetében tájékoztatta felperest II. r. alperes integrációs elképzeléséről, annak 2008 tavaszáig tartó munkamenetéről.

A II. r. alperes szeptember 13-i felperesnek írt üzenete az energiafűz ültetvény létesítésével, apríték termelésével kapcsolatos pénzügyi terveit tartalmazta, majd szeptember 14-én több helyszínen közösen tartandó rendezvény programját küldte meg felperesnek. a II. r. alperes megbízásából 2007. november 28-án

telepítési engedélyhez szükséges telepítési tervek összeállításában, különböző dokumentumok megküldésben kérte a felperes segítségét.

A felperes 2008. január 21-i taggyűlése döntött az I. r. alperessel szembeni tagkizárás iránti kereset beadásáról. A 2008. február 1-jén előterjesztett kereset alapján a Fejér Megyei Bíróság 17.G.40.021/2008/8. számú ítéletével az I. r. alperesi tagot kizárta a felperesi cégből a társaság működését veszélyeztető magatartása miatt.

A Fővárosi Ítélőtábla 2008. június 18-án kelt 13.Gf.40.171/2008/6. számú ítéletével a Fejér Megyei Bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolásában egyebek mellett kifejtette, az I. r. alperes sem vitatta, a 2007. június 7-i ajánlatában foglaltakat tagi szolgáltatásként ígérte nyújtani. A tagsági jogviszonya keletkezését követően az általa esetleg kifogásolt körülményekre nem hívta fel a felperes figyelmét, folyamatosan fenntartotta a 2007. júniusi ajánlatát, annak teljesítését azonban 2007 őszétől már különböző feltételekhez kötötte. Bár a peres felek között az I. r. alperesi ajánlatot részletesen szabályozó külön megállapodások nem jöttek létre, ha az I. r. alperes szerint az ajánlattételt követően az ajánlat teljesítésének feltételei valóban megváltoztak volna, az alperesnek erről az együttműködési kötelezettségére figyelemmel a felperes részére tájékoztatást kellett volna adnia. A periratokból megállapíthatóan az I. r. alperes a felperes teljesítésre felhívásaira hosszabb ideig egyáltalán nem nyilatkozott, a teljesítés elmaradását nem indokolta, a részletes megállapodásra vonatkozó szerződéstervezeteket nem készítette el, és e mulasztása okát sem jelölte meg. A gépvásárlás nemcsak öntözőberendezésekre vonatkozott, ezért az ehhez nyújtandó tagi kölcsönre a felperesnek az aszálykár ellenére is szüksége volt. A 2007. augusztus végi állapotfelmérés alapján nem lehet arra a következtetésre jutni, a felperes 2007. júniusi ajánlattételt megelőzően végzett felmérés során az I. r. alperest megtévesztette volna. Az I. r. alperes által tett ajánlatra vonatkozó szerződések létrejöttének elmaradása pusztán annyit jelent, az abban foglalt szolgáltatásokat az alperestől kikényszeríteni nem lehet. Azáltal, az I. r. alperes az ajánlatában foglaltakat nem teljesítette, a felperes céljának elérését nagymértékben veszélyeztette.

Időközben az I. r. alperes ai Törvényszék előtt pert indított a felperessel és a felperes tagjaival szemben kártérítés iránt egyebek mellett arra hivatkozással, a felperes és a tagjai összehangolt és felróható, együttműködési és tájékoztatási kötelezettségüket elmulasztó, az üzletrész adásvételi szerződés tekintetében megtévesztő magatartása folytán vált a felperes tagjává. A per 10.G.20.826/2009. és 10.G.21.256/2011.szám alatt folyt, melyet ai Ítélőtábla 2012. július 2-án kelt ai Törvényszék keresetet elutasító ítéletét helybenhagyó Gf.IV.20.260/2012/6. számú ítélete zárt le.

A II. r. alperes az üzleti kapcsolatot a felperessel megszakította, 2008. március 3-án egy szövetkezettel kötött termékértékesítési szerződést szaporítóanyag vételére nettó 18,9 millió forintért.

A felperes az MVH-tól 2008. október 3-i levelében a gépbeszerzési támogatás határidejének egy évvel történő meghosszabbítását kérte, amit a hivatal jogszabályi feltételek hiányában nem engedélyezett, ezért felperes kénytelen volt visszalépni a gépvásárlástól, mert forrás hiányában a szerződéses feltételeket nem tudta teljesíteni. Felperes 2008-2010. években pénzügyi nehézségei miatt a gazdákkal fennállt szerződéses állományát megszüntette, az ültetvényeket érintő termelési engedélyek visszavonását kérte a hivataltól.

A felperes 2009. július 6-án előterjesztett, többször módosított, végül a 2013. január 9-én benyújtott beadványában összefoglalt, majd tovább pontosított keresete szerint az alperesek egyetemleges kötelezését kérte 616.712.021 forint és járulékai megfizetésére, elsődlegesen szerződésszegésből eredő kártérítés, másodsorban szerződésen kívül okozott kár megtérítése, harmadlagosan biztatási kár címén. A jogalap tekintetében közbenső ítélet meghozatalát indítványozta. Előadta, 2006 júliusában három millió forint tőkével családi vállalkozásként alakult, 2006 decemberében megszerezte az energiafűz szaporítóanyag licencét egy svéd vállalatától. A kezdeti forráshiány miatt a hitelt vett fel, a termeléshez befektetőket keresett. Ültetőgépet vásárolt, a feldolgozó üzemre koncepciótervet készített. Alperesek 2007 tavaszán üzleti tárgyalásokat kezdeményeztek vele a projektben való együttműködésről, 4.000 ha energiaültetvény folyamatos termelését általa tervezték biztosítani. Vagyoni helyzetét ismerve, alperesek nem feltételezhették, ezt képes önerőből megvalósítani. A tárgyalásokon az alperesek pénzügyi befektetőként és termeltetőként voltak együttesen jelen. Az I. r. alperes szándéknyilatkozatot tett arra nézve a 4.000 ha telepítendő energiaültetvény létesítésére akar vele termeltetési szerződést kötni. A termeltetés magában foglalta a termeltetői előfinanszírozást és a termés átvételét. A II. r. alperes pedig 2007. március 30-án minden lényeges elemre kiterjedő ajánlatot tett 60 ha területre vonatkozó apríték termelési szerződés (2007. évi létesítés, gondozás) megkötésére. A feltételeket elfogadta, e szerint a 60 hektáron még 2007. évben termelnie kellett. 2007. április közepén megkezdte az alperes által közölt igények kielégítése érdekében a csemetekerti kapacitás bővítésének előkészítését, erről az alpereseket tájékoztatta. A II. r. alperes 2007. április 26-án elküldte a termeltetésre vonatkozó vállalkozási szerződéstervezetét részére, melyre 2007. május 14-én megküldte a II. r. alperes kikötéseit is figyelembe vett szerződési ajánlatát. A 40 ha területet, és szaporítóanyagot fenntartotta a II. r. alperes számára azt nem értékesítette. Az I. r. alperes 2007 májusában közölte, mégsem akarnak 2007-ben termőültetvényt telepíteni, inkább szaporítóanyag termelés, illetve termeltetés lehetőségeiben gondolkodnak. Az addig folytatott tárgyalások eredménye az I. r. alperes által tett 2007. június 7-i komplex ajánlatban került összefoglalásra. A tagjai és az I. r. alperes az üzletrész átruházási szerződést 2007. július 18-án kötötték meg, a

tárgyalási előzményeket, az I. r. alperes, illetve cégcsoportja kiterjedt tevékenységét, tőkeerejét figyelembe véve alappal bízhatott az I. r. alperes vállalásai teljesítésében. Az-vel folyt tárgyalásait a kölcsönös elköteleződésre figyelemmel megszüntette. 2007 júniusáig a megegyezés szerint az ültetvény bővítést (.....,) végrehajtotta, a korábbi géplistát bővítette, a finanszírozási ajánlatot módosította. A 2008. év elején reálisan várható teljes szaporítóanyag termése le volt kötve a II. r. alperes és beruházásaihoz, a 2007-2008. évi működése gyakorlatilag a II. r. alperes megrendelésétől függött. Alperesek és útján ismeretében voltak annak, a termeléshez öntözésre van szüksége, melyhez az anyagi fedezetet csak ők tudják biztosítani, tudomással rendelkeztek a működési hiányok következményeiről is. Július második felében már feltétlenül szükséges volt az öntözés. A II. r. alperes és a cégcsoport más cégeinek szakemberei ezt követően tanulmányúton vettek részt. A II. r. alperes 2007. szeptember végén és körzetében a korábban közölt 2.000-2.500 ha telepítési tervvel arányban álló nagyságrendű sajtókampányt indított, utalt arra is, a szaporítóanyagot és az ültetést a felperes biztosítja. A beszervezett termelőket a II. r. alpereshez küldte szerződéskötés céljából. A ültetvény kipusztulását követőendal tárgyalta az újratelepítésről. A II. r. alperes 2007. szeptember 13-án pénzügyi tervet, majd vállalkozási szerződéstervezetet küldött részére. Az I. r. alperes a 2007. október 24-i taggyűlésen pedig a pénzügyi helyzete áttekintésének igénye mellett változatlanul fenntartotta a 2007. június 7-i kötelezettségvállalását, a 2007. november 5-i levelében pedig ismételten megerősítette a további együttműködési szándékát. Az alperesek ugyanakkor nem tájékoztatták arról, a termelői szerződések megkötését leállították, a szaporítóanyag máshonnan történő beszerzése iránt intézkedtek.

Állította, közte és az alperesek között a szindikátusi szerződés és a polgári jogi társaság elemeit is magában hordozó, atipikus együttműködési megállapodás jött létre a Ptk. 205. §-a alapján, melynek legfontosabb elemei az energiafűz szaporítóanyag termeltetése, hosszú távú együttműködés a termelésben és termeltetésben, részéről fajtaintegrációs és termelési, termeltetési, gépi szolgáltató tevékenység, az alperesek részéről pénzügyi forrás és piac biztosítása. A megállapodás tartalmi elemei folyamatosan konkretizálódtak. Közte és az alperesek között a tárgyalások már korábban megkezdődtek ezen megállapodások létrehozására, ennek a folyamatban a vége volt az I. r. alperes által tett 2007. június 7-i ajánlat. A II. r. alperessel külön megállapodás jött létre ugyanennek az együttműködésnek a keretében, hiszen alpereseknek, mint kapcsolt vállalkozásoknak a tevékenysége egymástól nem különíthető el. Ai Törvényszék előtti per jegyzőkönyvei is igazolják, az alperesek elfogadták, közöttük egy együttműködési megállapodás létrejött. 2013. február 11-én előterjesztett beadványában arra hivatkozott, az együttműködési megállapodás a peres felek között 2007. április 26-án jött létre, miután az I. r. alperes 2007. március 27-i szándéknyilatkozatát elfogadta, illetve ezzel párhuzamosan a II. r. alperes 2007. március 30-án tett ajánlatát szintén elfogadta. A II. r. alperes szerepe egyértelmű volt ebben a hármasságban, erre tekintettel is dogozta ki üzleti tervét, fogott bele a csemetekertek telepítésébe. A szerződésben vállalt magatartás kötelezettség

megszegése, szerződésszegés, mely a Ptk. 318. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 339. § (1) bekezdése alapján kártérítési felelősséget von maga után. Az együttműködési megállapodás létét igazolja az is, az alperesek is kártérítés iránt indítottak vele szemben pert. Alperesek a Ptk. 277. § (4) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségüket megszegték, megsértették a Ptk. 4. § (1) bekezdésében foglalt jóhiszeműség és tisztesség, kölcsönös együttműködés követelményét, jogos ok nélkül megtagadták a 2007. június 7-i kötelezettség vállalásuk teljesítését, ezért a Ptk. 313. § és a 312. § (2) bekezdése szerint is kártérítést követelhet, alperesek a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján egyetemleges kötelezettek. Az alperesek ugyanis hosszú időn át tartó, kifejezetten egymásra épülő, szoros együttműködéssel és akarategységben kifejtett tevékenysége egységes károkozó folyamat volt. A kárt az I. r. alperes és a vele akarategységben eljáró II. r. alperes együtt okozta azzal, a kárhoz vezető folyamat kezdetétől, a lényeges körülményekről folyamatosan hiányos, illetve valótlan tájékoztatást adtak, nem tanúsították az általánosan elvárható mértékű együttműködést. Tevélegesen közreműködtek abban, hosszú időn keresztül nem tudta időben felismerni a korábbi tájékoztatások valótlanosságát, így el volt zárva a kárenyhítés lehetőségétől. A bővített termelési kapacitás csak az együttműködés keretében lett volna megvalósítható. Ehhez elengedhetetlenek voltak a gépbeszerzések, ezen belül az öntözéshez szükséges gépek. A termelőültetvények művelése a tagi kölcsönből lett volna megoldható, és a hűtőház is a megtermelt szaporítóanyag tárolásának elengedhetetlen feltétele volt. Eredményes működése az I. r. alperes ajánlatában foglaltak teljesítésétől függött. Az I. r. alperes arról sem tájékoztatta, a tagi kölcsönt nem azonnal és nem feltételek nélkül kívánja nyújtani. A vállalt kötelezettségek közül a gépbeszerzéshez szükséges tagi kölcsön teljesítésének elmaradása indította meg azt a folyamatot, amelynek eredményeként a gazdálkodása ellehetetlenült. A meghíúsult gépvásárlás miatt nem tudta biztosítani a ültetvény öntözését, és nem tudott gépi szolgáltatást nyújtani a csemetekerteket művelő partnereinek sem. A öntözést egy bérelt géppel lehetett megoldani, miután azonban 38,25 hektárral bővült a terület, a 88 hektárnyi területet csak gyengén lehetett öntözni ezzel a géppel kapacitás hiányában. Mindezek alátámasztására, és Bíróság előtt 10.G.20.826/2009. szám alatti perben tett nyilatkozatait idézte. Mivel az I. r. alperes nem tájékoztatta időben vállalásai teljesítésének elmaradásáról, így arról sem, nem fog tőle vásárolni, ezzel a 2007/2008. évben ténylegesen megtermelt dugványok letermelését és értékesítését is meghíúsította. Az I. r. alperes az üzletrésze visszavásárlásától elzárkózott, a kizárását követően az ellene indított számos eljárás akadályozta külső befektető bevonását. Hangsúlyozta, a ...i Ítéltábla is megállapította a szerződés létrejöttét a felek között azzal, rögzítette az „új megállapodás” tartalmi elemeit. A kártérítéssel olyan helyzetbe kell hozni, mintha alperes a vállalt tagi kötelezettségeinek eleget tett volna.

A szerződés létrejöttének megállapítása hiányában a másodlagos kereseti kérelem alapjául arra hivatkozott, az alperesek magatartása a károsodása előidézésére irányult, jogellenes magatartás. Az alperesek szándékosan, súlyosan gondatlanul jártak el, mikor tudva a már bekövetkezett kárról (ültetvény pusztulása) további károsodását nem előzték meg. Továbbra is hitegették, az I. r. alperes tagságát

fenntartotta, még 2007 decemberéig is szakmai tudását kihasználva tartottak előadássorozatot és kötöttek szerződést az általa hozzájuk küldött termelőkkel. Ugyanakkor elhallgatták előle, vele nem kívánnak a továbbiakban együttműködni. Alperesek magatartása a 6.1.-6.2. pontban részletezett kárral okozati összefüggésben áll.

A harmadlagos keresetében arra hivatkozott, az alperesek a Ptk. 6. §-a alapján kötelesek kártalanítani. Az alperesek szándékos magatartása az volt, azt a látszatot keltették, mintha szerződést akarnának kötni. Az alperesek ezen magatartása folytán a szerződéskötés előmunkálatainak és előkészítésének költségét jóval meghaladó kiadásokba kezdett, melyek meghaladták a szokásos üzleti kockázat körét. Az alperesek közlései annyira határozottak voltak, kellő alapozottsággal számolhatott a szerződés létrejöttével, emiatt más irányú kötelezettségvállalásáról lemondott és nagyobb arányban indokoltan költekezett. Az alperesek magatartása, tárgyalás során tett nyilatkozatai, kötelezettségvállalásai indították a kapacitása növelésére, eredetileg más célra szánt szaporítóanyagát, pénzeszközeit is felhasználva nagymértékű ültetvények létrehozatalára. Jóhiszeműen járt el, nem tudta és nem is tudhatta, a szerződéskötés csak látszat. Alperesek 2007-ben többször megerősítették a kötelezettségvállalásukat. Önhiba a terhére nem róható, mivel egyáltalán nem kellett számolnia a károsodással. Alperesek tőkeerős vállalkozási csoportba tartoztak, stabil piacot biztosítottak volna a szaporítóanyag felvásárlására. Az ültetvény kipusztulása után felelősségét nem vetették fel, kötelezettségvállalásukat 2007 októberében is megerősítették.

Felperes az alperesek magatartásával okozati összefüggésben keletkezett, az ötéves együttműködési időtartamra számított kára összegszerűségét akként jelölte meg, az ültetvények (.....,,) kipusztulása, megszűnése miatt 45.945.220 forint, a szembeni késedelmi kamattartozásra tekintettel 17.836.105 forint, elmaradt haszon címén 552.930.696 forint kárigényt érvényesített. A számítása helyességének igazolására szakértői bizonyítást indítványozott.

Az alperesek a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérték. Valamennyi jogcímen előterjesztett kereseti követelést jogalapjában vitatták, arra is utalva, a felperes vonatkozásukban külön-külön nem jelöli meg a jogsértő magatartást, hiányzik az ok-okozati összefüggés konkrétumokkal levezetése, nem állapítható meg, miben nyilvánul meg a hosszan tartó egymásra épülő jogellenes magatartásuk. Vitatták ezért egyetemleges felelősségük fennálltát is. Az I. r. alperes előadta, a tárgyalások során felperes magát, mint jól működő, biztos gazdasági alapokon működő társaságot mutatta be, aki tevékenységének bővítése céljából keres befektetőt. Kellő alappal gondolhatta, együttműködés esetén mindkét fél számára kölcsönös gazdasági előnyök származnak. Ez motiválta a 2007. június 7-i - lényeges szerződési feltételek hiányában szerződéses ajánlatnak nem minősíthető - szándéknyilatkozatának megtételekor. A szándéknyilatkozat is azonban további külön szerződések létrejöttének szükségességére hivatkozott. Ezekről a feltételekről további tárgyalásokat nem folytattak, miközben felperes arra hivatkozik, nyilatkozatára tekintettel kezdett beruházásokhoz, vállalt kötelezettséget pl. a június 15-i gépbeszerzési pályázatban. Felperes, ha a tőle elvárható gondosságot és

jóhiszeműséget tanúsítja, akkor megállapodások hiányában még nem számolhatott meglévő fedezetként az ígért támogatással. A felperesi beruházások (ültetés, gépbeszerzési pályázat) nem a velük létrehozandó szerződésekre tekintettel történtek, azok már 2007 júniusáig megvalósultak, ezen döntésekre ráhatása nem volt. Felperes a március 27-i és 30-i szándéknyilatkozatokat kötelezettségvállalásként szintén nem értékelhette, a 60 ha termelésére vonatkozó szerződéses ajánlat is csak ajánlat maradt, azt felperes végül nem fogadta el, integrátorként kívánt eljárni. A június 7-i ajánlat megtételében felperes tévesztette meg őt azzal, a-féle ültetvény felmérés, értékelés olyan ültetési területtel, hozammal kalkulált, ami minden realitást nélkülözött. Ennek ismerete hiányában azonban üzletrészt vásárolt és tőkeemelést hajtott végre felperesi társaságban. Kizárólag augusztus végi felméréséből értesült a saját ültetvények tényleges nagyságáról és az ültetvények állapotáról. Ezt követően nem volt elvárható a korábbi ajánlat szerinti együttműködés kialakítása. Tagi kölcsön nyújtása sem volt elvárható a felperes körülményeiben bekövetkezett lényeges változások miatt. Mindezek ellenére nem zárkózott el a további együttműködéstől, felperes pénzügyi, gazdasági helyzetét kívánta újra értékelni, amire november 5-én komplex javaslatot dolgozott ki. Felperes azonban üzletpolitikáján nem kívánt változtatni, végül 2008 márciusában kizáratta tagjai közül. Ezen időpontot követően tagi szolgáltatás tőle sem követelhető, ezért a kizárás utáni időszakra előterjesztett keresete minden alapot nélkülöz.

Utalt arra is, 2007. október 3-i cégnyilvántartásba bejegyzését megelőzően egyébként sem válhatott esedékké a tagi szolgáltatása nyújtása. A szándéknyilatkozatában pedig 2008-2011. évekre vállalt együttműködést, ezért késedelembe nem eshetett. A 150 millió dugvány vásárlását külön projektársaság útján ígérte, tehát nem maga vásárolt volna, de még ártárgyalások sem voltak e tekintetben.

Alperesek hivatkoztak arra is, felperes a saját kockázatvállalásából eredő hátrányt maga köteles viselni, különösen, ha még szerződéses ajánlat sem jött létre. I. r. alperes mulasztásának szankcionálása a kizárással megtörtént, ezen mulasztás egyben a kártérítési felelősséget nem alapozta meg.

A kár bekövetkezésével összefüggésben arra is hivatkoztak, felperes megtévesztő adatokat adott meg a csemetekertek nagyságát, állapotát illetően. Ai Törvényszék előtt meghallgatott mezőgazdasági igazságügyi szakértő szerint szakszerűtlen volt az ültetés, nem vette figyelembe a csapadékhiányos időszakból eredő veszélyeket, kockázatos volt öntözőberendezés nélkül nekifogni az ültetésnek. Felperesnek 833 ha saját csemetekertje volt, amiből 40 ha területen kockázatos időszakban történt a telepítés, a terület teljes pótlása vált szükségessé, onnan letermelhető szaporítóanyag nem volt.

A felperes továbbá kárenyhítési kötelezettségének sem tett eleget, azáltal, ha volt potenciális vásárlója, annak miért nem értékesítette a szaporítóanyagot.

Állították, a felperes érvelésével szemben a korábbi ügyekben született ítéletek is a szerződés létrejöttének hiányát alapították meg. Nyilvánvalóan egy kikényszeríthetetlen, létre nem jött szerződés megszegése fel sem merülhet. Az együttműködést éppen a felperes lehetetlenítette el azzal, az I. r. alperest kizárta a tagjai közül. A felperes számos állítását vitatták, többek között a kapcsolatfelvétel

elején pénzügyi befektetőkénti jelenlétüket, a II. r. alperes 60 ha területre vonatkozó apríték termelési szerződés megkötésére tett ajánlata felperes általi elfogadását, a tagi szolgáltatás tekintetében a megállapodás létrejöttét, 2007. június közepéig a megegyezés szerinti ültetvény bővítés végrehajtását, a szaporítóanyag termelése lekötését. Hangsúlyozták, a felperes 2007. április hónapot követő beruházási költséget még csak nem is valószínűsített, a felvett hitelből is még jelentős összeggel kellett volna rendelkeznie. A tőkeemelésként kapott több millió forinttal nem számolt el. A felperes 2007. és 2008. évi mérlegei is azt mutatják, a felvett hitelek ellenére mindösszesen 22.000.000 forint befektetést tudott felmutatni. A tőkeemelést egyébiránt öntözésre fordíthatta volna. A felperes kezelésében csak rendkívül kis terület volt, a többin csak termeltetett, ott az öntözés kötelezettsége a termelőé volt. Az I. r. alperes jogszerűen járt el, amikor látva a felperes valós teljesítőképességét nem adott részére megrendelést. Az alperesek közötti tulajdonosi kapcsolat léte nem jogellenes, nem alkalmas a jogellenes együttműködés igazolására. Ai Törvényszék előtti perben az nem volt vitatott részükről, hogy a társasági szerződés, valamint az üzletrész adásvételi szerződés egyfajta együttműködési keretet határozott meg a felek részére. A keresetet összegszerűségében is vitatták, egyebek mellett utalva arra, felperes a költségeit nem igazolta, egy remélt haszon pedig nem minősíthető kárnak.

(Az elsőfokú bíróság beszerezte az I. r. alperes kizárása iránti per, valamint ai Törvényszék előtt folyt per iratait.)

Az elsőfokú bíróság 2013. június 13-kelt 15.G.40.147/2010/102. számú ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az egyetemlegesen jogosult alpereseknek 6.000.000 forint + áfa összegű perköltség, az államnak 900.000 forint feljegyzett illeték megfizetésére. Az ítélet indokolásában mindenekelőtt rögzítette, felperes a tényállás megállapíthatóságához kevés bizonyítékot szolgáltatott. Felperes állításával szemben különválasztandónak tekintette az alperesek egyes magatartásának megítélését, ugyanis I. r. alperes tagi szolgáltatást vállalt, ennek elmulasztására alapította felperes a keresetét. Felperes és az I. r. alperes jogviszonyára a 2006. évi IV. törvény rendelkezései alkalmazandók. E körben irányadónak tekintette a Fővárosi Ítéltábla kizárási ügyben hozott ítéletét, mely szerint az együttműködést I. r. alperesnek taggá válásától, azaz 2007. július 18-tól kellett tanúsítania a 2007. júniusi ajánlatának teljesítésével összefüggésben. Kifejtette, a tagnak jogai gyakorlása és kötelezettségei teljesítése során a társaság érdekeit kell szem előtt tartania, ennek tükrében értékelendő az együttműködési kötelezettsége. A társaság érdekeinek elsődlegessége azonban nem feltétlen, az I. r. alperes magánérdeke is vizsgálendő a június 7-i ajánlat szerinti külön szerződés megkötése érdekében tanúsítandó együttműködési kötelezettség során. Amennyiben ugyanis egy vállalt szolgáltatás nyújtásának körülményeiben a tag hátrányára lényeges változások következnek be, a tagtól nem várható el ugyanazon feltételek szerint a teljesítés.

Rámutatott, a II. r. alperes nem vált felperes tagjává, a felperessel fennállt kapcsolata megítélése a Ptk. rendelkezései szerint történhet. Felperes állításával szemben peradat nem támasztja alá, felperes és a II. r. alperes között a Ptk. 205. § (1) és (2) bekezdései szerinti szerződéses megállapodás a termeltetést (termelést) érintően létrejött volna. Felek között voltak egyeztetések, továbbá mindkét fél - más-más időszakban - kötött szerződéseket mezőgazdasági termelőkkel, de egymás közötti viszonyukban szerződés nem jött létre, ennek konkrét tartalmát felperes sem határozta meg. Továbbá a felperes által állított (atipikus) háromoldalú megállapodás létrejött - szintén a termeltetési rendszer működtetésével összefüggésben - sem állapítható meg. Tényként annyi állapítható meg, az ültetvényi háttér kialakítása, a működés kereteinek meghatározása, a szerepek felosztása érdekében több egyeztetés volt felperes és II. r. alperes között, szerződéstervezetek megküldésére is sor került, azonban végül megállapodás nem jött létre, közöttük a kapcsolat a termeltetési rendszer közös kialakítása előtt, gyakorlatilag I. r. alperes kizárásával szakadt meg.

Felperes I. r. alperes felelősségét az ígért anyagi támogatás biztosításának elmulasztásában, míg II. r. alperesét az ígért termeltetési rendszer ki nem építésében látta, miközben a javaslataik szerint úgy bővítette az ültetvényt, saját forrásból ezeket a kiadásokat már nem tudta kigazdálkodni, így működése ellehetetlenült. Felperesnél a 2007. évi lett volna az első gazdasági év, aminek eredményén üzletpolitikája sikerességét felmérhette. Felperesnek 2007 tavaszára már határozott elképzelései voltak termelési kapacitását, felvevőpiacát érintően, az ültetvények gépi ellátottságát ehhez mérte. Ezen tervekhez igazította pénzügyi forrását, kizárólag ezen számításai szerint döntött a takarékszövetkezeti hitel felvételéről, vállalva a törlesztési részletek fizetését. Az elsőfokú bíróság az alperesek magatartása (tagi kölcsön elmulasztása és az ültetésre biztatás), és a bekövetkezett kár (pusztulás) között az okozati kapcsolat fennállta tekintetében vizsgálta, felperes május és június hónapokban történt ültetése milyen várakozás alapján, milyen körülmények hatására történt. Felperes kimutatása szerint 2007 tavaszán saját tervei szerint 114,7 ha területre kért beültetési engedélyt, ebből 80,8 ha területet ültetett be, majd június közepéig további 89,6 ha területet ültetett be. Felperes ezt akkor tette, amikor az I. r. alperes esetében még csak a közös együttműködés lehetőségei kezdtek körvonalazódni. Másfelől, II. r. alperes márciusi ajánlata 60 ha ültetvény telepítésére, betakarítására vonatkozott. Felperes és a II. r. alperes közötti megállapodás azonban nem jött létre, azt az akasztotta meg, felperes integrátori szerepét alperesek a közös termeltetési rendszerben nem fogadták el, erre projektársaságot kívántak létrehozni, amit végül felperes elfogadott, így szerepe a szaporítóanyag beszerzésére, ültetésére korlátozódott. felperesi ügyvezető nyilatkozata szerint az alperesi ajánlattól függetlenül eleve 1.500 ha telepítéssel számoltak az évek során, a gépbeszerzést is ezen terület műveléséhez kalkulálták, a,, ültetvények beültetése eredeti elképzeléseik szerint történt.

Bizonyítékok hiányában nem volt megállapítható, egyfelől 2007 tavaszán felperes mely ültetvényeken, mekkora területre, mikor kapott létesítési engedélyt, másfelől mekkora terület ültetése kapcsolódhat alperesi ajánlathoz. Rögzítette, a felperes 2007 tavaszi ültetéssel kapcsolatos magatartását alperesek ajánlata minimális

mértékben befolyásolhatta. és tanúnyilatkozata sem támasztotta alá, felperes területbővítése az alperesi tervek hatására történt, a számításokból is 20 ha körüli terület kapcsolható utólagos bővítéshez. Tanúk szerint a gépparkról is csak 2007 szeptemberében beszéltek, melynek során a már benyújtott pályázat alapján arról egyeztettek, a júniusban benyújtott igény eltúlzott és költséges, azt csökkenteni kell a cég saját forrásához, ültetvényekhez mérten.

Felperes a ültetvény kivételével arra sem szolgáltatott adatot, mely ültetvényt érintően, kivel, milyen tartalommal kötött ültetési megállapodás alapján, hogyan ültetett, ehhez kitől, milyen áron szerzett szaporítóanyagot. Felperes az ültetvények kipusztulását az öntözőgép hiányához kötötte, amihez az I. r. alperesnek kellett volna a tagi kölcsönt biztosítani. Mivel azonban nem volt megállapítható, milyen területbővítés történhetett alperesi ajánlatok szerint, így az öntözőgép hiánya nem függ össze az I. r. alperes mulasztásával.

Az sem volt megállapítható, felperes 2007. június 15-én alperesek által igényelt, megnövekedett kapacitás szerint nyújtotta volna be pályázatát az államhoz., és egybehangzóan arra nyilatkoztak, a gépbeszerzési kapacitás alperesi vizsgálata csak 2007. szeptembertől merült fel. A rendelkezésre álló adatok azt viszont igazolják, az ültetvények nagy részének pusztulása csak részben, az öntözés hiánya, másrészt a szakszerűtlen ültetés miatt következett be, mely utóbbi tény nem állhat összefüggésben alperesek mulasztásával. Tekintve, az alperesekhez 20 ha területbővítés köthető, de nincs adat arra, ez milyen ültetvény megoszlásban áll fenn, ebből mekkora hányad jut arra a területre, amit felperesnek magának kellett öntöznie, nem volt megállapítható, alperesek magatartásának köze lett volna az ültetvények kipusztulásához. E körben kitért arra, a nyári időszakban először mérte fel az ültetvények állapotát, aki a pusztulás okaként részben telepítési hiányosságot, részben kiszáradást, az öntözés hiányát jelölte meg, ezen állításokat szakértő tanú is megerősítette. tanú pedig a és ültetvények nagy része szárazság miatti kipusztulásáról nyilatkozott. Ai Törvényszéken kirendelt igazságügyi szakértő úgy foglalt állást, a felperesnek tudnia kellett, a fűz nagyon vízigényes, a folyamatos öntözést biztosítani kellett volna. A pusztulás tehát azon okból nincs összefüggésben az I. r. alperes mulasztásával, az a szakszerűtlen ültetésre és az öntözés hiányára vezethető vissza, ami nem felperes feladata volt. A felperes által művelt terület esetében merülhet fel közrehatás, azonban nincs adat a közrehatás arányának megállapítására. Miután ez nem szakértői kérdés, a készkiadással kapcsolatos kárigény elutasításának volt helye.

Az elmaradt haszon körében kifejtette, abból következően, az ültetvények pusztulásával összefüggésben alperesek felelőssége nem volt megállapíthatók, ezért a pusztulással összefüggésbe hozható elmaradt haszon egyfelől a saját és az integrált ültetvényekről letermelhető, másfelől ezek kiegészítéseként importból beszerezhető dugvány értékesítéséből származó nyeresége elmaradása sem áll alperesek magatartásával okozati összefüggésben. Az évekre számolt kárigénnyel szemben továbbá arra a következtetésre jutott, miután az I. r. alperes kizárásáról 2008 januárjában döntöttek, és március végén a bíróság meghozta határozatát, az alperestől, mint volt tagtól már nem volt elvárható magatartás, üzleti kapcsolatát

éveken keresztül felperessel tartsa fenn, felperesnek legfeljebb a 2008 tavaszát érintő elmaradt haszonigénye lehetett volna megalapozott.

Rögzítette, a felperes és a II. r. alperes közötti kapcsolat megszűnésének oka, gyakorlatilag felperes és I. r. alperes közötti jogviszony megszűnése volt. A késedelmi kamatigény vonatkozásában rámutatott, mivel az alperesek pusztulással, megrendelés elmaradásával kapcsolatos felelőssége nem volt megállapítható, az nem állhat összefüggésben felperes pénzügyi helyzetének ellehetetlenülésével sem. tanúnyilatkozata szerint a II. r. alperes utóbb azért vásárolt olcsóbb áron szaporítóanyagot a-tól, mert bizonytalan volt, a felperesnek 2008-ban a szükséges mennyiségű dugvány rendelkezésére áll-e. Az I. r. alperes elvárható magatartásának értékelésekor figyelembe vette, alperes tudomására jutott, felperes részben szakszerűtlenül ültetett, rossz, nem öntözhető helyen voltak ültetvények, így fenntartásai nem voltak minden alap nélküliek a további közös gazdálkodás eredményességét érintően. I. r. alperes ezeket az aggályait fogalmazta meg 2007 őszén, s az import beszerzés éveken át támogatása sem volt elvárható tőle. Utóbb tehát lényegesen megváltoztak a körülmények I. r. alperes június 7-i ismereteihez képest. A felperes kárenyhítési kötelezettsége körében rögzítette, felperesnek lett volna lehetősége más felvásárlóknak értékesíteni a megmaradt dugványt, ezt azonban 2007. november 9-i levelében foglalt felszólítása ellenére nem tette meg. A biztatási kár körében arra sz. álláspontra helyezkedett, a Ptk. 6. §-a szerinti feltételeknek együttesen kell fennállniuk a kártalanítás megállapíthatóságához. A felperest azonban nem alperesek magatartása miatt érte a keresetben állított kár (az okozati összefüggés hiányzik), hanem és szakértők által alátámasztottan azon mezőgazdasági ismeretek hiánya miatt, amihez az időjárási körülmények is hozzáadódtak, amelyek a még nem ismert svéd energiafűz sikeres haza telepítési körülményeinek megteremtéséhez szükségesek voltak. Felperes olyan körülmények között ültetett dugványokat, amelyek mellett az első év ültetése nem lett eredményes, így a kár bekövetkezésében az önhiba is közrehatott.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett. Fellebbezését 2013. július 16-án kiegészítette. Elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, közbenső ítélet meghozatalát kérte elsősorban az alperesek egyetemleges kárfelelősségének, másodsorban önálló kárfelelősségének jogalapja fennállta tekintetében, valamint első- és másodfokú együttes perköltsége megállapítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását. Az első fokú eljárásban előadottakat fenntartotta, részben megismételte. A kiegészített fellebbezés szerint a részletes és következetes tényelődásának minden lényeges elemét okirati és egyéb bizonyítékokkal alátámasztotta, ezt követően kérte közbenső ítélet meghozatalát.

A szerződösszegésre alapított kereseti kérelem tekintetében arra hivatkozott, az elsőfokú bíróság elmulasztotta a háromoldalú megállapodással kapcsolatban a tényelődásai, a rendelkezésre álló bizonyítékok vizsgálatát, értékelését, érdemi indokolás nélkül állapította meg a háromoldalú megállapodás létre nem jöttét. Figyelmén kívül hagyta az alperesek projektjének természetes és gazdasági egységéből, a projekt végrehajtására irányuló, egymásra épülő feladatokból eredő

nyilvánvaló összefüggéseket, indokolatlanul szétválasztva, külön-külön vizsgálta a közte és az alperesek közötti jogviszonyt, nem foglalt állást az elsődleges és másodlagos kereseti kérelme lényegével kapcsolatban.

Az elsőfokú bíróságnak valamennyi jogellenes magatartást és annak a kárral való összefüggését együttesen, összefüggéseiben is értékelnie kellett volna. Figyelembe kell venni azt is, a vállalások teljesítése a szaporítóanyag és ültetés vásárlása vonatkozásában a II. r. alperes által teljesült, ami megállapodást tételez fel a saját és a II. r. alperes viszonyában is. Állította, az elsőfokú bíróságnak a II. r. alperessel fennálló kapcsolata hiányára vonatkozó megállapítása önmagában is megalapozatlan. Maga a termelési rendszer keretében szaporítóanyagot termelt, ebből a célból egyes csemetekertjeire, művelésére megállapodásai is voltak saját partnereivel, míg a II. r. alperes ugyanezen, már kialakult és működő termelési rendszer keretében vele együttműködve, egyeztetett vállalkozási szerződés formátum alkalmazásával termőültetvények létesítésére, apríték előállítására keresett termelő partnereket, majd kötött 2007. október végétől szerződéseket. A II. r. alperes kötelezettségvállalása nélkül az együttműködés alapján kitűzött cél nem valósulhatott volna meg, az szerves része volt a felek megállapodása tartalmának. Nem csak tényszerűtlen, hanem életszerűtlen is az olyan megállapítás, amely szerint megállapodás hiányában a II. r. alperes telepítési terveinek megvalósítása érdekében jelentős ráfordítással alapvető változásokat, kapacitásbővítést hajtott végre 2007. május-június hónapok során, majd 2007. év végéig ellenszolgáltatás nélkül átadja a technológiai információkat, tüzeléstechnikai adatokat szerez be, tanulmányutat szervez, részt vesz a termelésszervező rendezvényeken, telepítési dokumentációkat készít, a nála jelentkező termelőket is a II. r. alpereshez küldi szerződéskötés céljából, elkészíti a telepítés engedélyezési dokumentációt. A II. r. alperes 2007. május 3-án kelt levelében pedig már tényként tájékoztatta a Megyei Jogú Város Önkormányzatát a beruházások megvalósításáról, majd ezt követően szervezte a termelést, viselte a tanulmányút költségeit, közösen megjelentetett cikkek és a hirdetések költségét, tanácsadót alkalmazott, szerződéseket is kötött termelőkkel, amelyben a szaporítóanyag és ültetés biztosítását is vállalta. Az alperesekkel a megállapodások létrejöttét a tanúvallomások is alátámasztják. Hangsúlyozta, az alperesek egyértelmű szerződéskötési szándékkal léptek fel.

Alperesek nem csak dugványt akartak venni, hanem olyan partnert kerestek, aki által nem csak a tartós és garantált szaporítóanyag forrás biztosítható, hanem aki egyéb, a számukra szükséges tevékenységet folytat. Ezt igazolja

10.G.20.826/2009/27. számú perben tett tanúnyilatkozata is.

Az alperesek elsősorban azért választották partnerként, mivel teljes körű, nemzetközi certifikációval rendelkező energiafűz fajták licenc jogával csak maga és a rendelkezett, s mert nagy területű engedélyezett csemetekert területtel rendelkezett, és termőültetvénynek szánt terület is volt a használatában, továbbá jelentős géppark beszerzését tervezte. A saját szándéka is elsődlegesen hosszú távú, több éves termelésének piacát biztosító együttműködés létrehozására irányult az előfinanszírozás, mint mellőzhetetlen alapfeltétel teljesülése mellett. A háromoldalú szerződés a saját és a II. r. alperes közreműködésével létrejött még azt megelőzően, az I. r. alperes társulásának gondolata a felek között felvetődött volna.

Az újabb megállapodás keretében pedig szaporítóanyag termelését vállalta, míg az integrációs termelésszervező tevékenységet a II. r. alperes. Az I. r. alperes taggá válása is egy korábban már létrejött megállapodás teljesítésével összefüggésben kötött szerződés.

A közös tervek az I. r. alperes általa vállalt finanszírozás nélkül nem valósulhatott meg, ezért a megállapodásnak az I. r. alperes is részese kellett, hogy legyen, vagyis mindhárom fél akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével a háromoldalú jogviszony 2007. április végén létrejött, a felek magatartását, az őt ért kárral való összefüggését az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában ezért a jelen perben részes három fél, mint szerződő fél viszonyában kell értékelni.

A szerződés létrejöttét alátámasztja az is, a felek április végétől a vállalt együttműködés teljesítését is megkezdtek. E körbe sorolta a 2007. június 7-i ajánlatig megtett intézkedéseiket, illetőleg az I. r. alperes 2007. június 7-i, a korábbi megegyezéseiket összefoglaló tagi szolgáltatásként kötelezettséget vállaló levelét. A háromoldalú megállapodás teljesítése körében előadta, a II. r. alperessel való együttműködése folyamatos volt az I. r. alperes kizárásig. Az alperesek projektje azonban csak akkor valósulhatott meg, ha az együttműködésben résztvevők által az összes feladat ellátása, illetve eszköz szükséglet a projekt teljes tartama alatt biztosított. Az I. r. alperes feladatát a projekt pénzügyi finanszírozása képezte.

A II. r. alperes feladata az I. r. alperes által finanszírozott biomassza fűtőerőművekhez a tüzelőanyag biztosítása volt, elsősorban ültetvények létesítése és a termelt apríték felvásárlása útján. A II. r. alperes gépekkel, termelő és szaktanácsadó személyezettel nem rendelkezett, saját termelő apparátus kiépítése nem is állt szándékában. Nem rendelkezett továbbá földterülettel, mezőgazdasági termelői regisztrációval és szaporítóanyag termelési, forgalmazási joggal sem. Maga regisztrált mezőgazdasági termelőként integrátori, apríték termelő, valamint szaporítóanyag előállítási és forgalmazási tevékenységet, valamint gép szolgáltatást végzett. A tervezett gépberuházásaihoz támogatás igénybevétele volt lehetséges. Pénzügyi finanszírozást nem vállalt, már a kapcsolat kezdetén közölte, a feltételrendszer további elemeinek megvalósításához, elsősorban gépek beszerzésének a szerződő partnerétől várja el a finanszírozást. A megállapodásuknak ezért szükségképpen része kellett legyen a gépbeszerzés. A gépbeszerzéshez 40 millió forint összegű tagi kölcsön vállalása a felperes részéről a tervezett gépbeszerzés ismeretében közös érdekből, közös kalkuláció és annak kölcsönös elfogadása alapján történt.

Mivel az öntözés fontosságára már az I. r. alperes taggá válását megelőzően felhívta az alperesek figyelmét, az I. r. alperes tagi szolgáltatásként is vállalt kötelezettsége nem teljesítése körében „megváltozott körülményekre” kimentési okként nem hivatkozhat. Az általa beszerzendő gépeket a II. r. alperes által koordinált ültetvénytelepítési projektben is számításba vették, együttműködési megállapodásuk a gépekre is kiterjedt. Ez az ésszerű magyarázata a nagy volumenű gépberuházási terveinek, a gépek használatát a felperes 2.500 hektárra tervezett ültetvényei tekintetében is tervezték, számításba vették.

..... tanú is úgy nyilatkozott, 2.000-2.500 ha terület művelését 2008 tavaszára tervezték, emlékezete szerint a felperes 2007 nyarán sürgette öntözőberendezés beszerzését, tudomása szerint alperes biztosította volna ehhez eredetileg a pénzt.

Megállapítható tehát 2007. április végén létrejött megállapodásukban kölcsönösen azt vállalták, az általuk közösen meghatározott célok érdekében, a szintén közösen kialakított keretek és feladatmegosztás mentén együttműködnek, ezen megállapodásuk tartalmát később módosították, konkretizálták. Az ilyen típusú együttműködési szerződés nincs alakszerűséghez kötve.

Jelen esetben az I. r. alperes két kötelelem részesévé vált, a felé és a II. r. alperes irányában szerződésen alapuló együttműködés terhelte, másrészt a társasági szerződés alapján a tagjaival és vele szemben is voltak kötelezettségei. Az I. r. alperes felelőssége tehát két jogcímen is megállapítható, a szerződések megszegésével pedig kárt okozott.

Az „alperesek” az együttműködésre vállalt kötelezettségük teljesítését - az I. r. alperes a társasági szerződés vonatkozásában is - kétséget kizáróan megszegték. A szerződésszegés körében kell értékelni az alperesek által mind a szerződéskötést megelőzően, mind a szerződés tartama alatt a neki adott hiányos és valótlan tájékoztatások jogkövetkezményeit is, amelyek a bekövetkezett kárral szintén összefüggésben állnak. Változatlanul állította, az alperesek jogellenes magatartása egymásra épülő, összehangolt, ez a tény, és az alperes részéről eljáró személyek körében a személyi azonosság megalapozza a közös károkozás megállapítását is, amely egyetemleges kötelezésre ad alapot a kártérítés vonatkozásában.

Az együttműködési kötelezettség a már bekövetkezett károk következményeinek enyhítésére is kiterjed. Az I. r. alperes a kizárását kimondó jogerős ítélet meghozataláig köteles lett volna minden tőle elvárhatót megtenni annak érdekében, működőképessége helyreálljon.

Alperesek jogellenes magatartást tanúsítottak továbbá azáltal, vele szemben a Ptk. 4. § (1) bekezdése által megkövetelt jóhiszemű és tisztességes magatartással ellentétes magatartást tanúsítottak.

Sérelmezte, az elsőfokú bíróság az alperesek szerződésszegése, jogellenes magatartása és a bekövetkezett kár közötti okozati összefüggést részletesen bemutató bizonyítékai jelentős részét figyelmen kívül hagyta, melynek következtében tévesen állapította meg az okozati összefüggés hiányát.

A kizáradás közvetlenül annak következménye volt, a megfelelő öntözéshez szükséges gépek megvásárlására, amelyre az I. r. alperes vállalta a háromoldalú megállapodásban is a pénzügyi forrás biztosítását, ezt a vállalat alapos ok nélkül annak tudatában nem teljesítette, az öntözés szükségességére, a kipusztulás veszélyére már a társulást megelőzően és azt követően is folyamatosan figyelmeztette. Egyenes összefüggésben van azonban a kár azzal, az alperesek által adott hiányos és valótlan tájékoztatásra és az ennek alapján az alperesekkel kötött megállapodást teljesítve eredeti terveit megváltoztatta, jelentős kapacitás bővítést hajtott végre, amely folytán megfelelő öntözés gyakorlatilag csak a megvásárolni szándékozott nagyüzemi méretű öntözőgéppel lett volna megoldható. A háromoldalú megállapodásban a felek a gépek vásárlásában már tavasszal megállapodtak, nem kellett előre számolnia azzal, az alperesek a saját projektjük megvalósítását kockáztatva nem tartják be a megállapodást.

Hangsúlyozta, az általa beszerzendő öntözőgép, illetve öntözőgépek értelemszerűen a teljes ültetvény öntözésére szolgáltak volna, ideértve a

műveltetett részeket is, az egyéb ültetvényekben bekövetkezett aszálykárok miatti kárigényt nem érvényesít.

Állította, az elsőfokú bíróság minden ténybeli és jogi alap nélkül indokolta döntését, telepítési hiányosságokkal, és mezőgazdasági szakértelem hiányával, amikor szakértő szakvéleményét ai Törvényszék és a Ítéltábla sem fogadta el ítélete alapjául. Az eljáró bíróságok hatósági felügyelő személyesen tapasztalt tényeken és szakmai tudáson, tapasztalatokon alapuló tanúvallomását fogadta el, miszerint a ültetvény teljes területén (első és második telepítés) a dugványok megfelelő arányban kihajtottak, a szárazság nyoma 2007. július 9-én nem látszott a növényeken. Kifogásolta az elsőfokú bíróság dugványok másnak értékesíthetőségére tett megállapítását is, mivel a Ítéltábla is rámutatott, szerződéses kötelezettsége volt az alperesek felé a dugványok termelésére és szállítására. A szerződésszegés nem tekinthető kárenyhítési módszernek. Az alperesek egyébként sem tájékoztatták arról, nem fogják átvenni és kifizetni a dugványokat. Mivel az I. r. alperes visszautasította az üzletrésze névértéken való átadását, nem maradt más lehetősége, mint az I. r. alperes kizárása. A kizárási perben hozott ítéletet 2008. év augusztus elején vette kézhez. A per tartama alatt és azt követően az alperesek által indított megalapozatlan eljárások miatt sem volt lehetősége működése helyreállítására.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását kérték annak helytálló ténybeli és jogi indokai alapján, továbbá felperes másodfokú perköltség megfizetésére kötelezését. Előadták, a kiegészített fellebbezés a perben el nem bírált tény, bizonyítékot nem nevez meg, az iratellenesnek vélt megállapításokat bizonyítékokkal nem cáfolja. Felperes a mintegy négy éven át tartó per során az elsőfokú bíróság felhívásai ellenére az általa állított tényeket nem bizonyította, a felek közötti szerződések létrejötte, vagy létre nem jötte vonatkozásában nem volt következetes, maguk azonban a perben a módosított keresetekre részletes cáfolatot adtak.

Kérték az érdemi ellenkérelmeikben, valamint a 2013. január 10., 2013. január 17. és 2013. május 2-án előterjesztett előkészítő irataikban foglaltak figyelembe vételét. A felperes szövegkörnyezetükből kiemelt, azokat hamis színben feltüntetett tanúvallomásokra és alperesi nyilatkozatokra kívánja kereseti kérelmét igazolva láttatni. A teljes per során egyetlen igazolás sem került felmutatásra, felperes bárki mással egyáltalán a tárgyalás közelségébe került volna.

Az I. r. alperes volt az, akit felperes megvezetett, és részéről igazolhatóan a befizetett és befektetett összeg már nem fog megtérülni, mely nem csupán a befektetés előtt tanúsított felperesi magatartással, de a tagkizárást követő, felperesi törvénytelen működéssel áll szoros ok-okozati összefüggésben.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A Ptk. 205. § (1)-(2) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának

kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

A szerződés létrejöttére további rendelkezéseket a Ptk. 211-215.§-ai tartalmazzak.

A Ptk. 213. § (1) bekezdése szerint a szerződés jelenlévők között abban az időpontban jön létre, amikor az ajánlatot elfogadják, távollevők között pedig akkor, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik.

A (2) bekezdés úgy rendelkezik, az ajánlattól eltérő tartalmú elfogadást új ajánlatnak kell tekinteni.

A Ptk. 339. §-a szerint, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben elvárható.

A Ptk. 318. § (1) bekezdése értelmében a szerződésszegésért való felelősségre is a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség Ptk. 339.§-ában foglalt szabályai alkalmazandók, azzal az eltéréssel, hogy főszabályként a kártérítés mérséklésének nincs helye.

A Ptk. 355. § (4) bekezdés úgy rendelkezik, kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A polgári jogi kártérítési felelősségnek tehát a szerződéses jogviszony keretében okozott kárért fennálló kontraktuális és a szerződésen kívül okozott kárért fennálló deliktuális felelősségnek is négy alapvető feltétele van: a jogellenesség, a felróhatóság, a kár, az okozati összefüggés a kár és a felróható tevékenység (mulasztás) között. A jogellenesség, a kár és az okozati összefüggés a kártérítési felelősség szükségképpen elemei, bármelyik hiánya kizárja a kártérítési felelősség megállapíthatóságát. A kártérítési felelősség megállapításának tehát az okozatosság szükségszerű feltétele. A kártérítés iránti kereseti kérelemnél a bíróság a kártérítési felelősség alapjául szolgáló ezen feltételek meglétét vizsgálja.

A Ptk. 6. §-a kimondja, a bíróság a kárnak egészben vagy részben való megtérítésére kötelezheti azt, akinek szándékos magatartása más jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra indított, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte.

Az idézett rendelkezésekből továbbá az is következik, a szerződés, mint kötelemfakasztó tényállás, a felek kölcsönös és egybehangzó, joghatás kiváltására irányuló akaratnyilatkozatával jön létre. Az akaratnyilvánításnak egyértelműnek kell lennie, üzleti tárgyalások, levélváltások során a komoly szándéknyilatkozattól, ajánlattól eltérő tartalmú elfogadás a szerződés létrejöttét nem eredményezi, s konkrét szerződés hiányában a szerződéses szabadság elvéből következően kontraktuális kártérítési igény sem érvényesíthető megalapozottan.

A biztatási kárért való felelősség megállapításának a jogellenesség nem feltétele, de a kárt előidéző személy a biztatási kár egészbeni vagy részbeni megtérítésére csakis akkor kötelezhető, ha magatartása szándékos volt, s ezen magatartás indította másik jóhiszemű személyt alapos okkal olyan magatartásra, amelyből őt önhibáján kívül károsodás érte. A szándéknak tehát meghatározott cselekvés előidézésére kell irányulnia. Az üzleti élet szereplői (felek) a gazdasági életben, üzleti kapcsolataikban a gazdasági tevékenységeik kockázatát, így üzleti tárgyalásaik, szerződéskötést megelőző egyezkedéseik esetleges eredménytelenségének következményeit is maguk viselik, s általában számolniuk kell azzal, hogy a rendes üzleti kockázatvállalásból származó terhek, hátrányok nem háríthatók át.

A Pp. 164. § (1) bekezdésének a bizonyítási teherre vonatkozó szabálya szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

A Pp. 386/J. §-a értelmében a kiemelt jelentőségű perekben a bíróság nem köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

Az adott ügyben a felperes több tételből álló, összesen 616.712.021 forint kártérítési igényt érvényesített a vélekedése szerint ezen kárát közösen előidéző alperesekkel szemben, elsődlegesen szerződésszegéssel okozott, másodsorban szerződésen kívül okozott kár, harmadlagosan biztatási kár címén.

Az elsőfokú bíróság a kereset elbírálása szempontjából releváns tényállást teljes

körűen feltárta, a perbeli adatokat okszerűen mérlegelte és abból az ítéletben hivatkozott és a fenti jogszabályhelyek helyes alkalmazásával minden tekintetben helytálló jogi következtetésre jutott.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság részletesen kifejtett indokaival egyetértett, azokat megismételni nem kívánja.

A fellebbezés elsőfokú eljárásban is már hivatkozott érveivel kapcsolatosan csupán rámutat, az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján helytálló álláspontra helyezkedett azzal, hogy a felperes által végül 2007. április 25-én létrejöttek tekintett háromoldalú megállapodás - melyet az I. r. alperes 2007. március 27-i 4.000 hektár energiaültetvény létesítésére vonatkozó szándéknyilatkozatának és a II. r. alperes 2007. március 30-án 60 hektár területet érintő apríték termelésére vonatkozó ajánlatának általa történt elfogadásában jelölt meg (89. sorszámú beadvány) - létrejötte nem volt megállapítható. A felperes 2007. április 25-i levele ugyanis nem az ajánlatok elfogadását, hanem saját jövőbeli elképzelései ismertetését tartalmazta, így azt, fajtainTEGRÁTORKÉNT kíván fellépni, melynek során biztosítja a telepítés engedélyezését, az ápolás, betakarítás komplex technológiájának átadását, telepítéshez szükséges fajta- és jogtiszt szaporítóanyagokat és közreműködik a termelő és a véghasználók közötti szerződések előkészítésében, bonyolításában, folyamatos tanácsadást biztosít a termelők részére, egyéb integrátori szolgáltatásokat végez. Az I. r. alperes ezen konstrukciót ugyanakkor egyértelműen elvette, maga kívánta az integrátori szerepet betölteni, a felperestől szaporítóanyag termelést várt el.

Nem volt tehát a felek között olyan kölcsönös egybehangzó akaratnyilatkozat, amely közöttük a felperes által hivatkozott atipikus háromoldalú megállapodás létrejöttét eredményezhette volna, s ugyanígy nem volt a Ptk. 205. § (1) bekezdésében írt feltétel fennállta megállapítható a felperes és a II. r. alperes viszonyában, amint arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt.

A háromoldalú együttműködési szerződés, valamint a felperes és a II. alperes közötti szerződés létrejötte hiányában ezért ezen szerződések megszegése, a szerződések teljesítésének jogos ok nélküli megtagadása sem merülhetett fel, mely körülmény önmagában megalapozatlanná teszi a felperes ezen szerződések megszegésére alapított keresetét.

Az I. r. alperes 2007. június 7-i levelében együttműködési ajánlatot tett a felperesnek, melyet a felperes az eljárás korábbi szakában maga is úgy értékelt, ezzel került az addig folytatott tárgyalások eredménye összefoglalásra. Ezen ajánlatban a felperesbe tagként belépni kívánó I. r. alperes egyebek mellett nem vitásan - külön megkötendő megállapodások szerint - vállalta tagi kölcsön biztosítását, projektársasága útján 2008-2011. évre 150 millió darab energiafűz dugvány megvásárlását. Ez idő szerint már nem kétséges, az ajánlatban hivatkozott külön szerződések megkötésére 2008. január 21-ig, amikor is a felperes taggyűlése döntött az I. r. alperessel szembeni tagkizárás iránti kereset benyújtásáról, nem került sor, lényegében a szerződéskötések elmulasztásának jogkövetkezménye

került levonásra az I. r. alperes kizárásával. Az ajánlatban hivatkozott „külön megállapodások” értelemszerűen az I. r. alperes kizárását követően sem jöttek létre.

A Fővárosi Ítéltábla úgyszintén osztotta az elsőfokú bíróság kifejtett álláspontját az I. r. alperes magatartása és a felperes állított kárának bekövetkezte közötti okozati összefüggés hiányára nézve, ezért amennyiben az I. r. alperes az ajánlatában foglalt vállalását meg is szegte, a rendelkezésre álló perbeli adatok alapján ítéleti bizonyossággal nem állapítható meg, a felperes kára az I. r. alperes ezen magatartására lenne visszavezethető.

A felperes ugyanis úgy kezdett hozzá 2007. év tavaszán a korábban Magyarországon még nem honosított energiahűtő dugvány termeléséhez, termeltetéséhez, illetőleg azt 2007. június közepéig úgy bővítette tovább, hogy a tervezett mennyiség átvételére alperesekkel szerződésben nem állt, saját előadása szerint semmilyen saját pénzügyi forrással nem rendelkezett, szükséges mértékű öntözőkapacitása nem volt, és ekkor még az I. r. alperes taggá válása, esetleges pénzügyi támogatása is csak körvonalazódott. Valójában tehát a felperes érvelésével ellentétben nem az I. r. alperes gépbeszerzéshez szükséges tagi kölcsön teljesítésének elmaradása indította meg azt a folyamatot, amelynek eredményeként a felperes vélekedése szerint a gazdálkodása ellehetetlenült, hanem a felperes alperesekkel történő együttműködése kereteinek téves értelmezése.

A felperes a szerződések létrejöttének hiánya esetére másodlagos keresetében az alperesek jogellenes, károsodása előidézésére irányuló magatartását egyebek mellett az ültetvénypusztulást követő további károsodása meg nem előzésében, „hitegetésében”, I. r. alperes tagsága fenntartásában, 2007 decemberéig is még előadássorozatok tartásában jelölte meg.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint e körben is helytállónak kell tekinteni az elsőfokú bíróság azon érvelését, nem volt megállapítható, hogy milyen területbővítés, termelésbővítés történhetett az alperesi ajánlatok szerint, a 2007. június 15-én gépvásárlásra történt pályázat beadása mennyiben kapcsolható az alperesek eljárásához, az alperesek magatartása mennyiben járult hozzá a felperes kapacitásbővítési szándékához, a II. r. alperesben főtulajdonos I. r. alperest a kizárását követően még terhelte volna a tagi szolgáltatás körében vállalt szerződéskötési kötelezettség, s mindezek folytán a felperes kára és az alperesek magatartása közötti okozati összefüggés fennállta sem. Amennyiben ezen lényeges körülmények vizsgálata során nem volt megállapítható az okozati összefüggés hiányában a szerződésszegésen alapuló kártérítési felelősség, úgy az egyébiránt inkább a biztatási kár körébe tartozó hivatkozott magatartások sem eredményezhették a deliktuális felelősségnél is szükségszerű okozatosság meglétét. Ezért megalapozatlannak kell tekinteni a felperes szerződésen kívüli károkozásra alapított kereseti kérelmét is.

A biztatási kár körében csupán rámutat a Fővárosi Ítéltábla, itt sem hagyható figyelmen kívül annak felperes terhére eső bizonyítatlansága, hogy az eredeti terveit megváltoztatva milyen mértékű kapacitásbővítés köthető az alperesek szándékos magatartásához. Annak bizonyítása, a felperest önhibáján kívül érte kár, szintén a felperest terhelte. A fent kifejtettekre is figyelemmel nem tekinthető önhibán kívüli oknak, ha valamely az adott növény termesztésére maga által is előadottan szakismerettel rendelkező cég a termelésben rejlő üzleti kockázatot rosszul felmérve úgy kezdi meg a növénytermesztést, hogy az ahhoz szükséges pénzügyi forrással, öntözőkapacitással a megfelelő időben nem rendelkezik, illetőleg annak biztosításáról a szükséges időben nem gondoskodik, az esetleges átlagosnál szárazabb, aszályos időre előre nem készül fel.

A felperes által is hitelesen, szakszerűen nyilatkozó hatósági felügyelő tanúvallomása alapján is ai Törvényszék a 10.G.21.256/2011/18. számú ítéletében azt a következtetést vonta le, a fűz nedvességet igénylő növény, szárazabb időszakban csak öntözés mellett érhető el jó eredmény. A felperes az öntözés szükségességével tisztában volt, maga adta elő, július második felében már feltétlenül szükséges volt az öntözés. Az elsőfokú bíróság tehát helytállóan mutatott rá, a felperes kára bekövetkeztében az önhiba is közrehatott. A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint továbbá az adott esetben nem történt az alperesek részéről bizonyítottan olyan szándékos magatartás kifejtése, melynek alapján a felperes alappal bízhatott a hosszú távú együttműködésben, az alperesek számára történő piac biztosításában. Nem voltak az alperesek közlései, amint arra a felperes hivatkozott, annyira határozottak, amelyek alapján kellő alaposzottsággal számolhatott volna a szerződés létrejöttével, vagy amelyek a szokásos üzleti kockázatot meghaladó kiadások teljesítésére indították volna.

Éppen az ellenkezője volt megállapítható, az I. r. alperes, amelynek az erőműveihez energiaültetvényekre volt szükség, a taggá válását követően a felperessel szerződések megkötésekre nem volt hajlandó, a felperes vállalásai teljesítésére felhívásaira hosszabb ideig egyáltalán nem nyilatkozott, 2007 novemberében a felperes működésével kapcsolatban kritikákat fogalmazott meg, új együttműködési alapok megteremtését szorgalmazta, majd ezt követően a felperes 2007. november 9-i dugványrendelési felhívására sem tett nyilatkozatot. A felperes egyéb iránt ezen levelében az I. r. alperes nyilatkozata elmulasztása esetére már maga sem tartotta fenn az I. r. alperes részére történő dugványértékesítési szándékát.

Ilyen körülmények között, az adott tényállás mellett a biztatási kár Ptk. 6. §-ában foglalt feltételei fennállta nem volt megállapítható, ezért e körben is megalapozatlan a kereseti kérelem.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az abban foglalt helyes indokok alapján a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező felperest az alperes 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A. §-a alkalmazásával

megállapított, a kifejtett jogi képviselői tevékenységgel arányos ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2014. február 7.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Koday Zsuzsanna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Oláhné Sárközi Veronika
bírószági ügyintéző